

Saksbehandlar: Astrid Hove, Opplæringsavdelinga
 Sak nr.: 19/127-2

Plan for kompetanseutvikling i vidaregåande opplæring 2019-2020

Fylkesdirektøren rår hovudutvalet for opplæring til å gje slik tilråding/gjere slikt vedtak:

1. Plan for kompetanseutvikling i vidaregåande opplæring skuleåret 2019 - 2020 vert vedteken slik den ligg føre.
2. Fylkesrådmannen får mynde til å omdisponere dei fylkeskommunale midlane til etterutdanning for å kunne møte kravet om eigendel i dei ulike statlege satsingane for desentralisert kompetanseutvikling.

Vedlegg:

1. Plan for kompetanseutvikling i vidaregåande opplæring 2019- 2020

SAKSFRAMSTILLING

Fylkesdirektøren for opplæring legg med dette fram «Plan for kompetanseutvikling i vidaregåande opplæring 2019-2020». Tiltaka i planen byggjer på ei kartlegging og vurdering av kompetansebehova ved dei vidaregåande skulane, i PPT og opplæringskontora ut i frå nasjonale og lokale føringar.

Rektorane har ansvar for å kartlegge kompetansebehovet på eigen skule og samhandle med dei andre skulane i regionen. Opplæringskontora har vurdert kompetansebehovet for faglege leiarar og instruktørar.

Dei statlege vidareutdanningsordningane

Det er nasjonale satsingar på kompetanseutvikling også i 2019-2020 og fylkesdirektøren tilrår å prioritere desse. Satsingane omfattar vidareutdanning for pedagogisk personale, tilsette i PPT og tilsette i fag- og yrkesopplæringa. Det er to nasjonale vidareutdanningsordningar å velje mellom. Det kan enten søkast midlar frå staten for å finansiere frikjøp av vikarar for lærarar som ynskjer å ta vidareutdanning etter *vikarordninga*, eller det kan søkast om stipend for dei lærarane som ynskjer å finansiere vidareutdanningsordning sjølve gjennom *stipendordninga*.

Det er 67 lærarar som har søkt vidareutdanning innanfor stipend – og vikarordninga i år.

- 31 lærarar har søkt ordinær vidareutdanning med vikarordning
- 2 lærarar har søkt ordinær vidareutdanning med stipend
- 12 lærarar ha søkt vidareutdanning for yrkesfaglærarar – Yrkesfaglærarløftet, vikarordning.
- 17 lærarar har søkt praktiske pedagogisk utdanning med stipend
- 2 lærarar har søkt yrkesfaglærarutdanning, stipend
- 2 lærar har søkt vidareutdanning i karriererettleiing, vikarordning
- 1 lærar har søkt lærarspesialistutdanning, stipend

Fylkesdirektøren ser positivt på at mellomleiarane og rektorane tek del i den nasjonale rektorskulen. Vi har fire mellomleiarar som søker rektorskulen i år.

Statlege etterutdanningsordningane

Nytt av året er at det frå 2019 vil vere to parallelle ordningar for midlar til etterutdanning i vidaregåande opplæring. Begge ordningane er desentraliserte ordningar som føreset samarbeid med aktuelle eksterne samarbeidspartar. Fylkesdirektøren er positiv til den statlege innretninga som i stor grad bygger på etablerte strukturar i Sogn og Fjordane. I ordninga ligg det ei erkjenning av at lokalt handlingsrom og kopling til mål og strategiar lokalt er viktig for å lukkast med kvalitetsutviklingsarbeidet. Utdanningsdirektoratet skriv om ordningane:

«Desentralisert ordning skal bidra til å gjøre utviklingsarbeidet mer forutsigbart og langsiktig for både skoleeiere, universitet og høyskoler. Utviklingsarbeidet skal bygge på utfordringer den enkelte skole eller kommune/fylkeskommune har, og føre til bedre læring for elevene.»

Den eine ordninga skal brukast til tiltak som bidreg til at skuleeigar kan nå måla i grunnopplæringa om:

- Elevane skal ha eit godt og inkluderande læringsmiljø
- Elevane skal meistre grunnleggjande ferdigheiter og ha god fagleg kompetanse
- Fleire elevar og lærlingar skal gjennomføre vidaregåande opplæring

Det er fylkesdirektøren si vurdering at måla samsvarar godt med satsingane i «Mot nye høgder».

Ordninga føreset at tiltaka vert prioriterte i eit samarbeidsforum med kommunane og lokal høgskule. Midlane i ordninga vert fordelt via Fylkesmannen og det er krav om at skuleeigar bidreg med eigenfinansiering på 30 % av statlege midlar.

Den andre ordninga er desentralisert ordning for kompetanseutvikling i yrkesfaga. Ordninga skal stimulere til langsiktig og styrka samarbeid om kompetanseutvikling mellom fylkeskommunar, vidaregåande skular, arbeidslivet og andre aktuelle samarbeidspartar. Målgruppene for ordninga er lærarar som underviser på yrkesfaglege utdanningsprogram, instruktørar og faglege leiarar i bedrift og prøvenemndsmedlemmar. Fleire av dei nasjonale etterutdanningstiltaka vert fasa ut og vidareført lokalt. Det gjeld ordningane; hospitering og fagleg oppdatering i regi av arbeidslivet, kursing av prøvenemnder, instruktørar og faglege leiarar i lærebedrifter og etterutdanningstilbod i yrkesfaga.

Midlane blir tildelt fylkeskommunane som skal etablere eit samarbeidsforum der ein i samarbeid med relevante aktørar i yrkesopplæringa skal bli samde om korleis dei statlege midlane skal brukast. Det er eit krav om at fylkeskommunane bidreg med egne ressursar.

Begge dei desentraliserte kompetanseutviklingsordningane set krav om eigenandel. Denne kan finansierast av dei fylkeskommunale kompetanseutviklingsmidlane. Ved å kople dei fylkeskommunale etterutdanningstiltaka opp mot dei desentraliserte ordningane vil ein løyse ut meir midlar til etterutdanning. Sidan ordningane er nye har det på noverande tidspunkt ikkje vore mogleg å gjennomføre prosessar med dei eksterne samarbeidspartane i ordningane. Fylkesdirektøren ønskjer at fylkeskommunen skal vere open for innspel i desse foruma og ber difor om mynde til å kunne omdisponere midlane mellom dei ulike etterutdanningstiltaka.

Fylkeskommunale etterutdanningstiltak

Dei fylkeskommunale etterutdanningstiltaka skal vere få og gjennomgåande, dei skal vere overordna samstundes som dei gir plass til lokal handlingsfridom. Tiltaka skal vere retta mot dei tre kjerneområda; leiing, opplæring, fag - og yrkesopplæring, som mål og strategiplan «Mot nye høgder» legg opp til.

Leiing

Det er etablert eit strukturert nettverk for rektorane i fylket, i tillegg til at dei har faste rektormøte, dette skal vidareførast. Nettverket er fagleg relevant, der formålet er å støtte opp under rektorrolla. Det skal tilbydast opplærings dagar for mellomleiarane i aktuelle tema. Det er eit mål at mellomleiarane skal vere tettare på praksisen i klasserommet.

Opplæring

Fylkesdirektøren har etablert skulevurdering som ein del av kvalitetssystemet. Skulevurdering er pedagogisk utviklingsarbeid som baserar seg på kvalitetsutvikling utifrå eit område som lærarane på skulen har bestemt. Prioriteringane og satsingane av dei fylkeskommunale etterutdanningstiltaka for lærarane skal skje gjennom skulebasert kompetanseutvikling.

Fylkesdirektøren vil fortsatt arbeide for at rådgjevarenettverka i fylket utarbeidar ein felles plattform og eit felles verktøy for ein heilskapleg karriererettleiing frå 8. – 13. årssteg. I tillegg vil

fylkesdirektøren arrangere « næringsreiser » slik at rådgjevarane får meir kunnskap om lokalt næringsliv.

Etterutdanning i fag - og yrkesopplæringa

Det er etablert fagnettverk innafor både yrkesfaglege og studieførebuande utdanningsprogram. Arbeidet med nye læreplanar i yrkesfaga har starta, men aktiviteten vil auke vesentleg dette året, då innføringa vil starte frå skulestart 2020. Strategien er at læreplanane i større grad skal tolkast, forståast og utarbeidast lokalt.

Nye læreplanar i yrkesfaga vil gjere at alle faglege leiarar, instruktørar og prøvenemnder vil ha behov for oppdatering og opplæring i dei nye læreplanane. Fylkeskommunen vil også vidareutvikle prøvenemndene sine vurderingskriterium og dokumentasjonskrav.

Fylkesdirektøren vil satse vidare på hospiteringsordninga, for å auke og vidareutvikle samarbeidet mellom skule og arbeidsliv og sjå opplæringa i eit fireårig løp. Vidare vil fylkeskommunen tilby fagleg oppdaterte kurs til instruktørar og faglege leiarar.

Fylkesdirektøren for opplæring vil prioritere etterutdanning for fagkonsulentar i vidaregåande opplæring for vaksne. Det er stor auke i tal vaksne søkjarar til den vidaregåande opplæringa.

Finansiering

Førebels er tiltaka finansiert av budsjetterte fylkeskommunale kompetanseutviklingsmidlar på kr 2 635 000,- . I tillegg vert det nytta tidlegare avsette midlar til nettverka som skal arbeide med nye læreplanar i yrkesfaga. Finansieringa kan eventuelt også bli dekkja av midlar frå *desentralisert kompetanseutvikling*, noko som vil kunne auke talet deltakar i etterutdanninga.

Konklusjon

Kompetanseutviklingsplanen for 2019–2020 omhandlar bruken av midlar til etter- og vidareutdanning for opplæringssektoren. Planen er i samsvar med nasjonale føringar og mål - og strategidokumentet « Mot nye høgder».

Fylkesdirektøren tilrår at plan for kompetanseutvikling i vidaregåande opplæring skuleåret 2019 - 2020 vert vedteken slik den ligg føre. Fylkesrådmannen ber om å få mynde til å omdisponere dei fylkeskommunale midlane til etterutdanning for å møte kravet om eigendel i dei ulike statlege satsingane for desentralisert kompetanseutvikling.